

پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد: محمود سالاری، ۱۳۹۶

بررسی فقهی مسأله آزادی بیان در ادیان و مذاهب خمسه

یکی از مهم‌ترین دغدغه‌ها و نیازهای بشر امروز، ابراز عقیده و یا آزادی بیان است که در قالب آزادی گفتار، انتشار، دریافت و باز پرداخت هرگونه اطلاعات ظهور و نمود پیدا می‌کند. آزادی بیان جزء حقوقی اساسی بشر محسوب می‌شود که از آن به جلوه‌های ناب انسانی و از بایسته‌ها و ضرورت‌های زندگی اجتماعی و مدنی تعبیر می‌کنند. در نظام حقوقی اسلام و غرب، اصل آزادی اندیشه و بیان و قلم و اظهار رأی را با اندک تفاوتی به عنوان یک اصل اساسی می‌پذیرد و بر اجرایی شدن آن اهمیت بسیار قایل است. واژه‌هایی که در فقه برای عمل دست‌یابی به احکام شرعی بکار برده می‌شود بخوبی نمایانگر جایگاه و ضرورت آزادی اندیشه و بیان است، زیرا بدون وجود آزادی تفکر و اندیشه‌وری این واژه‌ها معنی پیدا نمی‌کند. اصل بیان عقیده و آشکار ساختن آن، در اسلام، پذیرفته شده است. مسلمانان حق آزادی بیان و اظهار عقیده در مسائل مختلفی عقیدتی، سیاسی و اجتماعی را دارند، البته با رعایت حدودی که در جهت این نوع آزادی معین گشته است تا وسیله‌ای برای تجاوز به ارزشهای اسلامی و انسانی و حقوق دیگران نگردد.

کلیدواژه‌ها: واژگان کلیدی: آزادی بیان، ادیان، مذاهب خمسه

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۲۰۴۰۷۹۵۲۰۲۰

تاریخ دفاع: ۱۳۹۶/۰۶/۲۹

رشته‌ی تحصیلی: الهیات و معارف اسلامی

دانشکده: علوم انسانی

استاد راهنما: دکتر محمدحسین فلاحتی

M.A. Thesis:

check of juridical mootpoint freedom of expression at religions of quintuple

One of the most important human concerns and needs of today is the expression of opinion or freedom of expression that emerge in the form of speech freedom, publication, receipt and re-payment of any information. Freedom of expression constitutes a fundamental human right, from which they are interpreted as pure human beings and from the requirements and requirements of social and civil life. In the legal system of Islam and the West, the principle of freedom of thought and expression, and of the points and opinions accept the vote with a little difference as a fundamental principle and it attaches great importance to its implementation. The words used in jurisprudence for the practice of

obtaining religious judgments clearly represent the position and necessity of freedom of thought and thought, because without the freedom of thought and thought these terms do not mean. The principle of expressing the idea and revealing it is accepted in Islam. Muslims have the right to freedom of expression and expression on various ideological, political and social issues, albeit with the limits set for this kind of freedom, in order not to be a means of violating the values of Islam and women and the rights of other